

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SP 618	Türk Siyasal Hayatının Sosyolojisi	2	3	0	0	3	8

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Türkçe
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Doktora
Dersin Amacı	Dersin amacı “modern devlet” örgütlenmesinin Avrupa bağlamında şekillenmesini, bunun diğer coğrafyalara yayılmasını ve özellikle Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti’ndeki biçimlenişini incelemektir. Buna ek olarak bu ders çerçevesinde siyaset sosyolojisine dair temel kavramlar ortaya koyulacak ve Türkiye siyasal hayatı siyasal aktörler, kurumlar ve değerler açısından incelenecektir.
İçerik	Bu ders çerçevesinde ilk aşamada siyaset bilimi ve siyaset sosyolojisi arasındaki farklar ve ortak noktalar ortaya koyulacaktır. Dersin büyük bir kısmını oluşturacak izleyen bölümde “modern devlet”in oluşma süreci ve bileşenleri üzerinde durulacak ve bu örgütlenmenin Osmanlı İmparatorluğu’ndaki yapı ile kıyaslamasını yapan yazarların fikirleri eleştirel bir açıdan incelenecektir. Dersin diğer büyük kısmını oluşturan bölümde ise Türkiye’nin toplumsal ve siyasal yapısını analiz etme yöntemlerinden biri olan merkez-çevre yaklaşımı üzerinde durularak bu yaklaşımın katkıları ve eksik yanları incelenecektir. Buna ek olarak kemalizm, ordu, işadamları gibi değer, aktör ve kurumlardan hareketle Türkiye toplumunun ve siyasetinin panoraması ortaya koyulacaktır.

Kaynaklar	-Nur Vergin, Siyasetin Sosyolojisi. Kavramlar, Tanımlar, Yaklaşımlar, Bağlam yayınları, İstanbul, 2003, "Siyaset sosyolojisi ve tanımı", p.11-18. -Gianfranco Poggi, Devlet. Doğası, Gelişimi ve Geleceği, (Çeviren Aysun Babacan), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2007 [1990]. -Leo Huberman, Feodal Toplumdan Yirminci Yüzyıla, (Çeviren Murat Belge), İletişim yayınları. -Şerif Mardin, "Türk siyasasını açıklayabilecek bir anahtar : Merkez-çevre ilişkileri", Türkiye'de toplum ve Siyaset. Makaleler 1, İletişim yayınları, 1990, p.30-66. -Fethi Açıkel, "Entegratif toplum ve muarızları : 'Merkez-çevre' paradigması üzerine eleştirel notlar", Toplum ve Bilim, no.105, 2006, sf.30-69. -Çağlar Keyder, Türkiye'de Devlet ve Sınıflar, İstanbul, İletişim yayınları, 1995 [1989], Bölüm I, "Kapitalizm gelmeden önce", p.15-38. -Karen Barkey, Eşkıyalar ve Devlet. Osmanlı Tarzı Devlet Merkezileşmesi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1999, p.1-24. -Yonca Köksal, "Sosyal Kontrol Sistemleri: 19. Yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu'nda "Devlet-Toplum" ilişkileri", in F. Ergut, A. Uysal (der.), Tarihsel Sosyoloji, Stratejiler, Sorunsallar ve Paradigmalar, Ankara, Dipnot Yayınları, 2007, p.111-141. -Levent Gönenç, "2000'li yıllarda merkez-çevre ilişkilerini yeniden düşünmek", Toplum ve Bilim, no.105, 2006, sf.129-152. -Dominique Schnapper, La Communauté des citoyens. Sur l'idée moderne de nation, Gallimard, 1994, chapitre V, p.157-168. -Ernest Renan, Qu'est-ce qu'une nation?, Pocket, 1992 [1882], (les extraits). -Afetinan, Medeni Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları, Ankara, T.T.K. Basımevi, 1998 [1931], (les extraits). -Recep Peker, İnkılâp dersleri, İletişim yayınları, İstanbul, 1984 [1935], (les extraits). p.13-23; 32-34; 47-49; 54-55; 62-64; 86-87. -Ahmet Yıldız, "Ne Mutlu Türküm Diyebilene". Türk Ulusal Kimliğinin Etno-Seküler Sınırları (1919-1938), İstanbul, İletişim yayınları, 2001, p.196-216. -Suavi Aydın, "Cumhuriyet'in İdeolojik Şekillenmesinde Antropolojinin Rolü: İrkçi Paradigmanın Yükselişi ve Düşüşü", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce. Kemalizm, cilt 2, İstanbul, İletişim yayınları, 2001, p.344-369. -Ayşe Buğra,Devlet ve İsadamları, İletişim yayınları, 1995, p. enderes Çınar, "Yükselen değerlerin işadamları cephesi: MÜSİAD", Birikim, no.95, Mart 1997, p.52-56. -Rifat Bali, Tarzı Hayat'tan Life Style'a Yeni seçkinler, yeni mekanlar, yeni yaşamlar, İstanbul, İletişim yayınları, 2004, p.17-134; 345-362. -İlgili mevzuat, bildiriler, radyo-tv konuşması. -Ali Bayramoğlu, "Asker ve Siyaset", içinde A. İnsel ve A. Bayramoğlu, Bir Zümre, Bir Parti. Türkiye'de Ordu, Birikim Yayınları, p.59-118. -Ümit Kardaş, "Askeri Gücün Anayasal Bir Yargı Alanı Yaratması ve Yürütme Erkini Etkin Bir Şekilde Kullanması", içinde A. İnsel ve A. Bayramoğlu, Bir Zümre, Bir Parti. Türkiye'de Ordu, Birikim Yayınları, p.295-310. -Ümit Cizre, "Egemen İdeoloji ve Türk Silahlı Kuvvetleri: Kavramsal ve İlişkisel Bir Analiz", içinde A. İnsel ve A. Bayramoğlu, Bir Zümre, Bir Parti. Türkiye'de Ordu, Birikim Yayınları, p.135-161. -Ahmet İnsel, "'Cet État n'est pas sans propriétaires !" Forces prétoriennes et autoritarisme en Turquie", in O. Dabène, V. Geisser et G. Massardier (dir.), Autoritarismes démocratiques et démocraties autoritaires au XXI siècle, La Découverte, 2008, p.133-153. -Ahmet İnsel, "Giriş", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce. Kemalizm, cilt 2, İstanbul, İletişim yayınları, 2001, p.17-27. -Nur Betül Çelik, "Kemalizm: Hegemonik Bir Söylen", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce. Kemalizm, cilt 2, İstanbul, İletişim yayınları, 2001, p.75-91. -Ecehan Balta, "Toplumsal Hareketler Üzerine Tartışmak İçin Birkaç Başlık", YeniYol, Yaz 2006, p.16-37. -Mustafa Kemal Coşkun, "Süreklilik ve Kopuş Teorileri Bağlamında Türkiye'de Eski ve Yeni Toplumsal Hareketler", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 61-1, p.67-102. -Ayşen Uysal, "Maintien de l'ordre et risques liés aux manifestations de rue", in Gilles Dorronsoro, La Turquie conteste. Mobilisation sociales et régimes sécuritaire, éditions CNRS, 2005, p.31-49. -Pierre Bourdieu, "L'opinion publique n'existe pas", Questions de sociologie, Édition de Minuit, 1984.
-----------	---

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Dersin tanıtımı ve giriş -Dersin kavramları -Siyaset bilimi ve siyaset sosyolojisi
2	Devlet ve Bileşenleri (1) Devletsiz iktidardan "modern" devlete -Feodal yapı
3	Devlet ve Bileşenleri (2) -Modern devletin oluşumu -Toplumsal katmanlaşma
4	Devlet ve Bileşenleri (3) Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti örneği. -"merkez-çevre" ilişkileri ve bu yaklaşımın eleştirileri.
5	Okuma metinlerinden hareketle tartışma
6	Devlet ve Bileşenleri (4) -"Yurttaşlar cemaati" : Ulusal kimliğin iki yüzü

Hafta	Konu Başlıkları
7	Aktörler, değerler ve kurumlardan hareketle Türkiye siyasal hayatının sosyolojisi: (1) -İşadamları
8	Okuma metinlerinden hareketle tartışma
9	Aktörler, değerler ve kurumlardan hareketle Türkiye siyasal hayatının sosyolojisi: (2) -Ordu
10	Aktörler, değerler ve kurumlardan hareketle Türkiye siyasal hayatının sosyolojisi: (3) -Kemalizm
11	Okuma metinlerinden hareketle tartışma
12	Aktörler, değerler ve kurumlardan hareketle Türkiye siyasal hayatının sosyolojisi: (4) -Siyasal katılım, toplumsal hareketler
13	Aktörler, değerler ve kurumlardan hareketle Türkiye siyasal hayatının sosyolojisi: (5) -Sosyalleşme, kamuoyu, medya
14	Okuma metinlerinden hareketle tartışma. Ödevlerin değerlendirilmesi Genel değerlendirme ve sonuç